

Egy keramikus útja

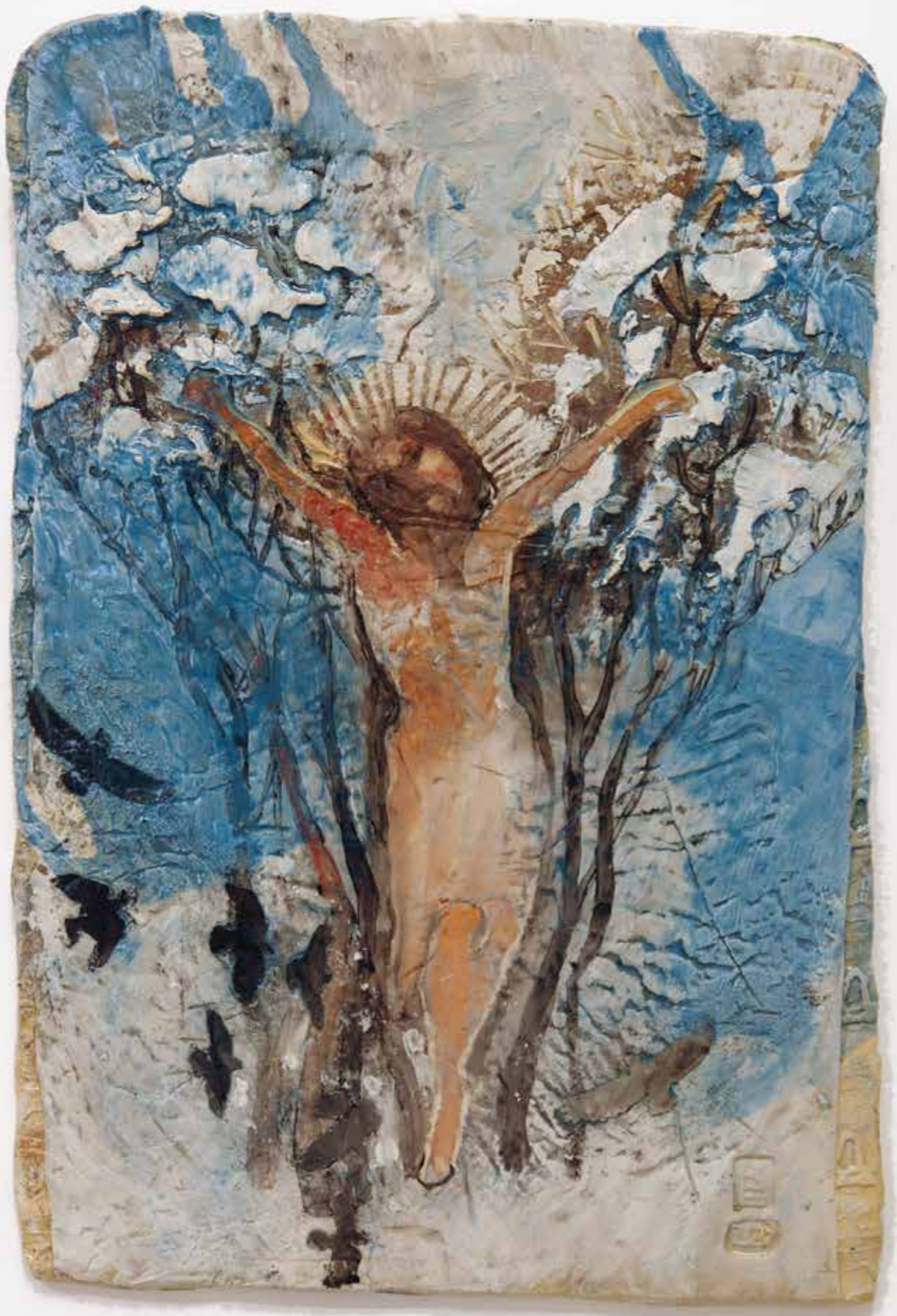
KUN ÉVA KERAMIKUSMŰVÉSZ SZÜLETÉSNAPI TÁRLATA A VERESEGYHÁZI UDVARHÁZ GALÉRIÁBAN

Az Udvarház Galériába látogatóknak Kun Éva 2006-ban felállított köztéri munkája, a *Harangos kút* mellett kell elhaladniuk, amely csak egy az alkotónak Veresegyház számára készített szökő- és díszkútjai, utcai domborművei, falburkolatai, reliefjei és kerámialapjai közül. A budapesti agglomeráció egyik legfontosabb kulturális központjának

számító település mindig is figyelt alkotóművészeire, így nem meglepő, hogy Kun Éva munkáival együtt élve, a művész hetvenedik születésnapjára az utóbbi harminc évben készült műveiből válogatott tárlatot rendeztek. Az *Útközben* című kiállításon az ötvennyolc sík- és térbeli mű – falra helyezett kerámialap és posztamensen álló plasztika

KUN ÉVA: A romlás virágai, diptichon | ÉVA KUN: Les Fleurs du Mal. Diptych
2009, samott, kézzel festett, 1220 °C, redukciós égetés: 1000 °C, egyenként 50x40x0,8 cm
Fotó: Klement Zoltán

KUN Éva: Havas Krisztus – Ady Endre verséhez | Éva KUN: Snow-covered Christ – to Endre Ady's poem
2017, samott, festett, mázozott, 1050 °C, 30x25x0,5 cm
Fotó: Klement Zoltán

KUN Éva: Mária küldetése | Éva KUN: Mary's mission
 2018, samott, szabad kézzel mintázott, festett, 1150 °C, 50x22x22 cm
 Fotó: Lethenyei László

– ritmikusan váltogatta egymást, mivel a rendezők nem az időrendiségre, nem a tematikára, hanem a látvány összehatására törekedtek.

Kun Éva a fazekasság régi hagyományaival rendelkező Mezőtúron született. A tanyavilághoz kötődő gyermek létre akart hozni valamit a semmi peremvidékén. Édesanyja céltudatosan agyagot vett neki, hogy ebben a matériában próbálja meg kibontakoztatni tehetségét. Tanulni a helyi gelencsérhez küldte, Kun 17 évesen már betanított munkásként dolgozott a Fazekasházban, majd felvették az Iparművészeti Főiskolára. A tanulóévek után kezdetben népművészeti indíttatású agyagozással, kerámiakészítéssel foglalkozott. Az 1980-as években választotta a figurális, ábrázoló fogalmazásmódot, majd az 1990-es években tért át a rakutechnikára.

Az 1100–1250 Celsius-fokon kiégetett művein ciklikusság figyelhető meg, Kun Éva évek múltával is visszatér egy-egy témakörhöz.

KUN Éva: Mediterrán házak I–II. | Éva KUN: Mediterranean houses I–II
 2012–2013, samott, szabad kézzel mintázott, festett, 1220 °C,
 40x22x12 cm, 37x20x15 cm
 Fotó: Klement Zoltán

Az Udvarház Galériában kiállított alkotásai között nem találunk kizárólagosan funkcionális tárgyakat, formai szépségük miatt még a *Kavicsvázák* sem igénylik, hogy bármit is behelyezzünk kelyhükbe. Igaz ugyan, hogy enyhén homorú táljaiba, a kristálykéken csörgedező és apadó vizeket idéző *Száraz folyó*, a *Folyómeder* vagy a burjánzó *Régi kert* kerámiák öblébe tehetnénk gyümölcsöket, de az megfosztana minket a művek felszínének páratlan látványától. Használati tárgynak is minősíthető a *Liliomos doboz* vagy a *Gyógyszeres doboz*, ám ezek szépsége is felülírja funkciójukat.

KUN Éva Útközben című kiállítása (részlet) | Éva KUN: 'Along the Way'. Exhibition view | Udvarház Galéria, Veregyháza, 2018
Fotó: Klement Zoltán

KUN Éva: Állatsirató, dombormű | Éva KUN: Lament for animals. Relief | 2003, samott, festett, mázazott, aranyozott, 1250 °C, 45x45x0,8 cm
Fotó: Klement Zoltán

KUN Éva: Kulák-golgota I–II. | Éva KUN: Kulak Golgotha I–II | 2012, samott, festett, mázazott, 1220 °C, 22x35x15 cm, 24x32x17 cm
Fotó: Klement Zoltán

A *Gyerekkorom tanyája*, a *Requiem* és a *Kulák-golgota* fal- és térplasztikáin a gyermekkor emlékei tűnnek fel: az egykori tájban az ember útja sáros, rögös, fagyott talajon vezet a menedéket nyújtó tanya felé, de ezek a házak már rogyadoznak, lyukas tetejükön átsüví a szél, hósapkák fedik csontos gerendáikat. A tárlaton a *Ház emléke* és az *Elhagyott ház* című alkotások vezettek át a *Mediterrán házakhoz*, melyeket pazar színekben, a hajladozó és a homlokzatukra kúszó fák ölelésében jelenített meg a művész, akinek színhasználata a halvány pasztelleken át egészen az élénk koloritásig ível.

Kun Évát egykori gimnáziumi tanára nevelte az irodalom szeretetére, nem véletlen, hogy több munkáját is költők-írók ihlették. Arany János *Vörös Rébék* című költeményét úgy tömörítette képi formába, hogy a központi figura felett ágakra ültetett fekete varjak két szarvast figyelnek. Ady Endre a *Krisztus-kereszt az erdőn* című versében megidézi azon gyerekkori emlékét, amikor édesapjával egy fészület előtt úgy mentek el, hogy közben nevetgéltek: „*Havas Krisztus-kereszt az erdőn, / Holdas, nagy, téli éjszakában: / Régi emlék. Csörgős szánkóval / Valamikor én arra jártam [...] / Húsz éve elmúlt s gondolatban / Ott röpi a szánom az éjben / S amit akkor elmulasztottam, / Megemelem kalapom mélyen. [...]*” Kun Éva *Havas Krisztusán* a fehér felhőzetű kék háttér előtt a gyász fekete varjúi már ott repdesnek a corpus körül. Kun Éva irodalmi kerekasztalánál külföldi művész is helyet kapott: *A romlás virágai* című művét Charles Baudelaire 1857-es kötete ihlette. A keramikus munkáján a lilás, romlotthús-színű virágszirmok függőnye mögött álló-hajlongó, meztelen rosszlányok tökéletesen megidézik a francia szerző könyvének dekadens, erotikus világát.

A biblikus-mitologikus-balladisztikus témakört olyan művek jelenítik meg, mint a szögekkel kiver szívé *Madonna*, a Bourbon-liliomos *Mária küldetése* a korona ketrecébe zárt galamb szimbolikájával, a *Királynők sorsa*, vagy éppen az érzékenyen, mozaikszerűen kidolgozott *Ballada*. A mítoszok világát idézi meg a tüzes, fényarannyal borított *Az elveszett aranykor* című alkotása. Emberalakjai változó szerepekben és módon tűnnek fel a műveken. A *Szántó föld I.* munkán a magvakat érlelő, termést hozó földet túrja fel a négykézlábra kényszerült szántóvető, az *Állatsírató* kettős művén és az *Ihlet* falilapján szinte éteri, álomszerű az alakok megfogalmazása, míg a *Motívumok vándorlásán* egy girlandos, spirális aranykacs a fal síkjáról fut át az emberi testre. A tárlaton jelen voltak az évszak- és természetábrázolások is: a *Téli hajnal* fagyott, szilánkos ágaival, a *Hóésés* nőalakja, akinek kezére madarak szállnak, vagy a *Tavaszi* fehéren bimbózdó gallyaival. Említhetnék még további motívumokat-témákat, úgymint a pléhből formázott *Krisztust*, a *Talált tárgy* dobozába zárt Máriát a kiseddel, a *Csontváry emlékére* formázott kék cédrust, vagy éppen az éggel feleselő *Táltost*, ám a lényeg mégiscsak az, hogy a művész születésnapjához méltó kiállítást láthattunk.

KOZÁK Csaba
művészeti író

(Kun Éva *Útközben* című kiállítása. Udvarház Galéria, Veresegyház, 2018. október 14. – november 3. Kurátor: Klement Zoltán)